

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 27. Decemberben 1791.

Belső Tudósítások.

Tegnap, u. m. Szent *István* napján, a' hajdoni szokás szerint egész Ts. Kir. Udvari Gálában vala az Udvar a' Sz. *István* Templomában Isteni szolgálaton. *Ferentz* és *Josef* fő Hertzegek egy 6 lovas Gála szekérben, a' Drabant Gárdáktól körülvétetve, és a' magok Udv. fő Mesterek által kifizetve leg-elöl menének. — Az után megyen vala a' Tsászár a' maga 6 lovaktól vonatott Ts. K. Gála szekereben; kinek szekere után megyen vala egy sereg gyalog Udv. Drabant, és a' N. M. K. Testőrző Sereg, a' maga ujj Oberstlájdinántja az ifjú Hertzeg *Eszterházy* vezérlése alatt kifiri vala; és végre egy sereg katonaság.

Az ujj-elztendő első napján, valamint meg-bóldogult kegyelmes édes Anyánk *Mária Theresia* a-

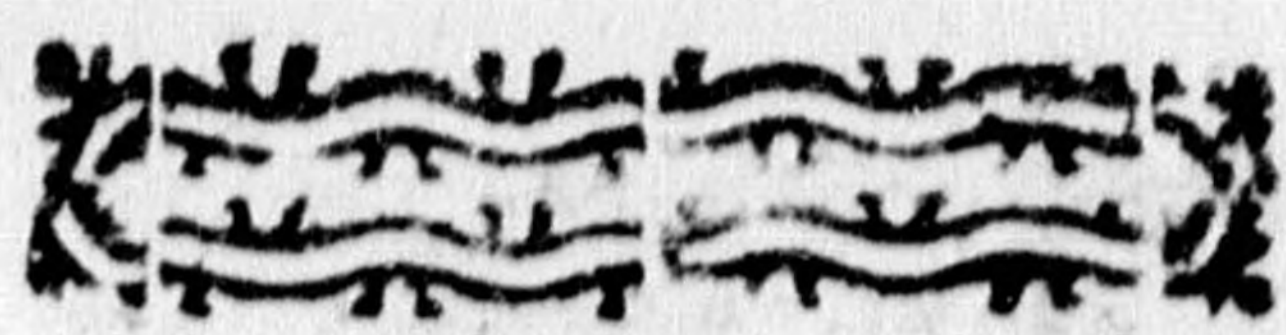
P P P P P

latt

latt vala, az első F. Udvari Gála lészzen; és talám ezen nap még több örvendetes hireket - is szürendő.

Bóldog az a' Király, ki az érdemet maga keresi - fel, hogy meg - jutalmaztassa! de sokkal boldogabbak azok a' Jobbágyok, kiknek az ő Fejedelmek 's Királyok édes Attyok!! — és ezeknek érdemeit önként jutalmaztatták. — Ama vitéz híréről még *Europán* kívül a' vad Nemzetek között is eléggé esmeretes *Erdödy* Húszár sergebéli Keresztes Vitéz, Fő-Strázsamester M. *Szarvasy* Ur, a' múlt héten, a' N. M. K. Testörzö Seregnél Fő-Strázsamesternek hirdetteték - ki Gr. *Pálffy* helyébe, és ma ezen hivataljához való hivségét hitével petsétele-meg. — Ezen tudva lévő Keresztes Vitéz Ur a' maga Kegyelmes Fejedelmének már ez előtt is vele közlött Kegyelmeiségével tökéletesen meg-lévén elégedve; Dec. 21-dikén, a' midőn még tsak nem-is álmadoznék — nem hogy kérte vólna ezen Hivatalt, bé-mengyen jó reggel egy Udvari Gavalér szállására, 's véletlenül ezt az izenetet vivé *Szarvasy* Urnak: „Én egyenelsen ő Felségétől jövök, és azt méltoztatik ő Felsége tudakoztatni az Urtól, hogy tettzik-é Gr. *Pálffy* helyébe a' N. M. K. Testörzö Seregnél első Fő-Strázsamesteri Hivatalt vállalni, vagy nem? Ezen véletlen izeneten tsak el-bámulván a' Keresztes Vitéz *Szarvasy* Ur, egyebet nem tuda hirtelen felelni: „Én az én Kegyelmes Uramnak már-is velem közlött Kegyelmeiségével tökéletesen meg-lévén elégedve, ezen hivatalnak kéréséről soha még tsak nem-is álmadoztam; de ha az én Kegyelmes Fejedelem az ő határ nélkül való Kegyelmet rajtam önként ujjabb Kegyelmekekkel tetézni nem szünik - meg, én előttem ő Felségének leg-kiszebbik parantsolatja-is nem egyéb, hanem a' leg - nagyobb *Grátzia*.“ — Más nap, u. m. 22-dikben a' Fejedelem eleibe hivaték *Szarvasy* Ur, kit a' Fejedelem így mondatik meg - szolítottnak lenni: „Kedves *Szarvasim*! Annyi lok vitéz tsatázása, vér - ontása, szenvedése és hasznos szolgálatja után egy nyugodalmas kenyeret kívántam

tam adni érdemeinek, és további kegyelmességeim-
ről legyen bizonyos — maradjunk együtt Bétsben!
— Még 21-dikben mingyárt maga tulajdon kezé-
vel írta vala meg ő Felsége az ezen Hivatalra szol-
gáló *Resolutziot*, melly, a' mint érthettük szóról
szóra így vala, a' Németből Magyarra fordítva:
„*Az el-tóntorithatatlan Hivség, a' meg-rettentheter-
len bátorság, a' magát meg különböztetett vitézség,
a' fáradhatatlan hiv szolgálát, szenvedés; a' különös
elmebéli tehetség — az emberi külső és belső töké-
letességek indittanak engemet arra, melly szerint Er-
dődy Húszár Seregbéli Fő-Strázsamester Szarvasit,
a' Magyar Testörző Sereghez első Fő-Strázsamesternek
neveztem.*

Nem lehet azt le-írni, melly nagy betsülettel
és tisztelettel viseltetnek mindenek, egész Bétsben
ez eránt az Ur eránt, valakik tsak a' *Szarvasy* ne-
vet halják, és alig tudja el-intézni kinek jelennyék
meg a'ztalánál, olly sok helyre hivatalas. Én ma-
gam jelen voltam egy Kávéházban, hol ezen Ur
történetből elé-menvén, az egész Kávéházban sok-
kaság ki-omlott nézésére. — *Bóldog Isten!!* a' ki
most az élet halál között küzködik vala olly sok
véres-tsatákban; a' kit nem régiben véres fővel,
mint Pogány kéznél lévő fogolyt visznek vala *Vid-
dinbe* a' Nagy Vezér Sátorába; kinek élete számta-
lanul tsak egy haj-szálon függett, most az ő érde-
meinek (Nemzete ditsőségére) Borostyán Koszorú-
ját viseli.

Már ki-jött a' F. Rendelés, 's ki is Hirdettetett,
hogy az 5 ezttendőknél régebben szolgáló Királyi
Magyar Testörző Tisztek tsak az új ezttendőnek el-
ső napjáig maradandók a' Testörzői seregnél; és
addig, mig érdemek és Rangjok szerént való Hiva-
talanban léphetnek, mindeniknek 150 r. f. lészzen pen-
ziója — melly szerint már most 11 Nemes ifjak jö-
nek újonon a' Magyar Gárdához.

Tegnap érkezett *Romából Bétsbe* a' Pápa *Nun-
ciusához* a' Kurir azon alább, már a' Német leve-
lek

lek szerint, le-irt szomorú hirrel, hogy ő szentsége a' Pápa igen terhes nyavallyák alatt fekszik.

Nem régiben jelentettük vala, hogy a' G. *Frisz* Kompániája, vállolta, bizonyos kötések alatt, magára Bétsnek hussal való tartását. Már most úgy ertjük, hogy tsak ezen kevés idő alatt már 100 ezer forintnál többet vesztett volna, mellyre nézve azon kérte volna az Udvar, hogy ezen Contractust bontaná-fel, és a' kompánia kész az Udvarnak 400 ezer f. fizetni, ha az arról tett Kontraktus aloll fel-szabadítja. Az Udvar tehát egy Udvari *Commissiot* állított-fel, hogy ezen dologról tanátskozzék; mivel mind *Moldvában*, mind *Oláh* Országban olly kevésnek találtatik az ökor, mind *Magyar* és *Erdély*-országban; a' mi pedig van az a' szaporításra, és a' föld-mivelésre olly szükséges, hogy azokat meg-emészteni lehetetlen.

Egy példa nélkül való példánk vagyon, hogy Erdélyben az idén egy valaki 80 forintokon vett egy kövér sertést, melly pénzel hajdon 10-et lehetett venni — a' szarvas marhák meg-bövülésére még 10 esztendők kívántatnak.

Felséges Urunk ezen h. 12-dikén e' következő igen nevezetes F. Parantsolattyát bótsáttá a' maga *Tseh* és minden Aus triai örökös Tartományainak Udv. Kantzelláriájához. — „ Minthogy ő Felsége örökös Tartományaiban elő forduló mind történetekről, hogy mind Jobbágyainak hamarább és érezhetőbb segétségekre lehessen, mind pedig az érdemet szorosabban ismérhesse és jutalmaztathassa, tudositatni kíván: ezen az okon azt akarja, hogy minden Német Tartományainak igazgatóji, hónapoként azt, a' mi ő alattok történik röviden a' a' mennyiben lehet, de jó rendel, ő Felségének egyenesen ő magának irásban küldjék-bé. Azok a' dolgok pedig, a' mellyek felüll ő Felsége minden hónap alatt magának szoross tudositást fog kívánni ezek lésznek: —

„ Valamint a' Publicumnak, egész közönségnek, Városoknak, helységeknek és faluknak, így szintén külö-

különös klafsifoknak 'és személlyeknek panaszai; a' szerentsétlen történetek, rosz idő, tűz és viz által okozott károk; ragadó nyavaják és marha döge, az eleség árának növése vagy kisebbbedése; az aratásnak és szüretnek idejében való állapottyok; a' parantsolt dolgoknak bé-töltése, és követése; közönséges épületeknek meg készüllése; a' nevezetesebb személlyeknek és tisztvifelőknek halála; a' kitetzőbb idegének meg-érkezése és valahol való mulatása; a' magokat tehetségek, igyekezetek és szorgalmatosságok által meg-külömböztető Tiszt-vifelők; jobbágyaikhoz való jó magok vifeletek. és a' mezei munkának szorgalmatosságnak elő-mozdítása által ditséretet érdemlő Uraságok 's ezeknek Tisztyeik; újj kereskedésnek bé-hozása és Fábrikának fel állítása: minden nevezes Talentom, alkalmasság, jó-hazafiság, és hasznos találmány által magokat ki-mutató személlyek; egy szoval minden a' mi a' hazát és ennek lakosait illeti 's azonban vagy hamar segittséget és rendelést, jutalmat és fel-indittást, egy szoval az ő Felsége figyelmettségét meg-érdemli. Midön a' szükség siető segittő eszközöket kíván, ezek eránt is egyefzersmind tudositatást vár ő Felsége.

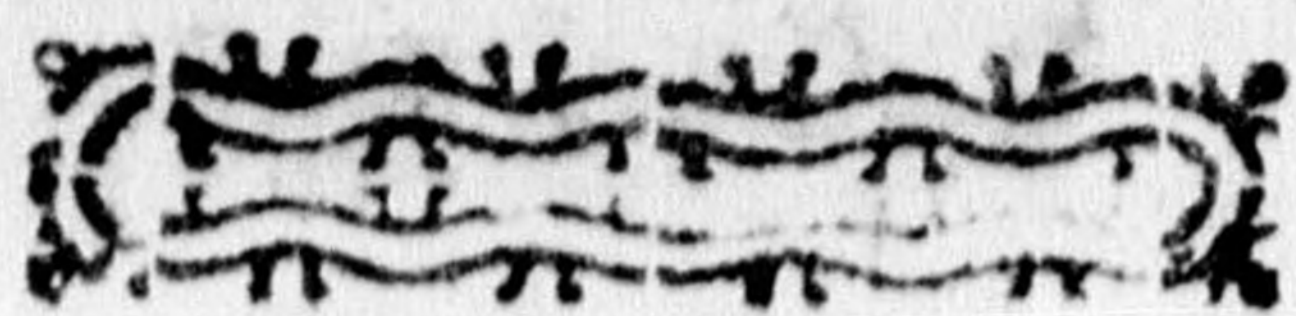
F. Palatinusunk ő Hge e. h. 20 - dikán szerentsésen meg-érkezék Budára. Mikor fogják az Ország Deputátusai itten a' magok üléseiket el-kezdeni, még nem bizonyos, hanem ugy hallyuk, hogy nem előbb a' jövő Mártziusnál.

Temesvárról ezt írják, hogy itt igen nagy várokozással várják fokban mi-némű ki-menetellel fog el-végeződni azon K. Commissioknak nyomozása, mellyek közzül egy rendbéli ide már két hónapokkal ez előtt meg-érkezett vala, a' más rendbéliek pedig minden órán meg-érkezendők, 's a' Kamarális Administratiónak, és ennek Tisztyeinek Denunziátziójára akarnak bizonyos ki-nyomozásokhoz kezdeni. — Biztosza ezen Commissiónak a' Kir. Hellytartó Tanátsnál Tanátsos *Latinovits Bapt.* János Ur, ki-is már munkájához hozzá fogván, rész szerint

szerint Temesvárt mulat , rész szerint a' Kamara jószágait járja.

Kolosvár 15. Dec. — „ Kedves Kurirom! A' Sombori Posta-mestert *Potyó Jánost* , ezen hónapnak 5-dikén meg-ölék a' maga házában. Ennek szerentsétlen esete hogy közönséges Levelekben-is olvas-tásék méltó. Ezen Posta-mester nöstelen állapot-ban lévén , tartotta maga mellett egy Öttsét , még pedig olly tzéllal , hogy hólta után a' Posta-mester-séget-is néki hadja — és egy Húgát — de tartott azonban egy más vászon Tselédet-is házánál , a' ki-vel talám nem egészfzen törvényesen élt. Ezen sze-mélyt az Öttsé sem utálta , a' mint a' hir közönsé-ges rólla , és az a' személy-is több kedvét találván az Öttsébe , már most nem ok nélkül gyanitják , hogy ezek ketten lettenek vólna a' Posta-mester' Gyilkosai. Az irt napon vendégei vóltanak a' Pos-tamesternek , (ki minden érd. útozót betsülettel fo-gadott) és a' Vatsora , idején , mint egy 8 órakor meg-esvén , ezeket a' hídig kisírte , és onnan vizs-fza-térvén , a' Tseléd házba ment , hol a' Húga szi-tált , és ottan fokotskáig beszélgetvén , a' fenn irt személy maga szobájába való menetelét alig vár-hatván , kétség kívül már az előre el-intézett go-nosz szándékot tzeolván , meg-szollitja , hogy men-nyék - bé már az Ur , és feküdjék - le ! Midön nem fok idő múlva bé-ment vólna a' Postamester fekün-ni , és az ajton bé-lépett vólna , ugy vágták egy fejszével főben , hogy mingyárt azon helyen ma-radott , és ott-is hagyták mind addig , mig a' Hú-ga észre vévén a' dolgot , a' szomszédban lévő Ör-ményt által hívta , és hát az ajton se lehet bé-men-ni a' testtől. Az Örmény küld a' Szolga-Biró u-tán , és így tevék a' testet ágyban ; addig pedig az Öttsé , mintha semmit sem tudna a' dologban , azon roszsz személlyel borozott — azt mondván az oda ment Örménynek , hogy a' Battya részeg lévén , ott el-esett s. t. , holott a' fejsze élével ugy vólt fő-be vágva , hogy az agya-veleje - is ki - esett , és a' mint az oda ki vitt Doktor és Borbély beszél , az

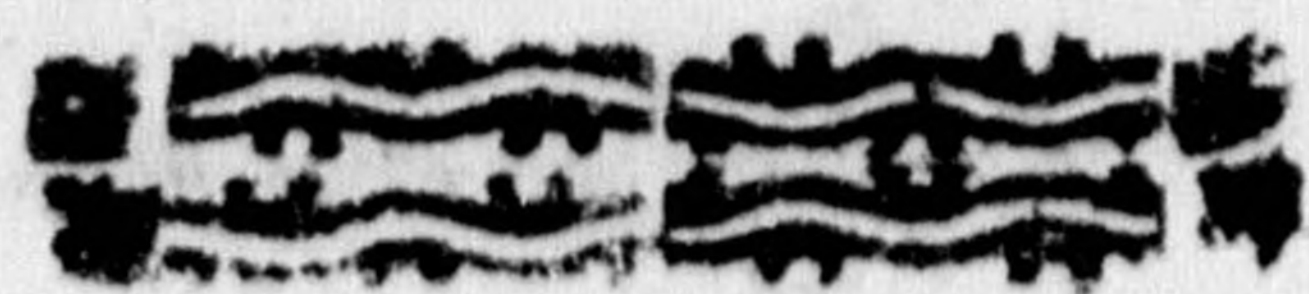

az egész Koponyája ketté vólt vágva. A' Szolga-Biró az Öttsét el-fogatta azon rosziz személlyel edgyütt, és külön külön zárván őket, ide a' V-gye Tömlöttzébe bé-küldötte. Közönségesen ugy vélekednek, hogy nem más, hanem az Ötse lett legyen Gyilkosa — még pedig azon gaz személynek ingerléséből és meg-edgyezéséből — várjuk-el mi lesz belöle. Kegyetlen teremtés az ember!! *Auri Sacra fames quid non mortalia cogis pectora!*

Eger Dec. 20-dikán. — Kedves Kurirom! Nagy emlékezetü II-dik *Josef* által, kihez még ez előtt a' Világ az Uralkodók között hasonlót nem ismért, elsőbben bé-hozatott, annak-utánna pedig most szerentsésen uralkodó F. II-dik *Leopold* édes Atyánk alatt Törvényben-is bé-iktatott Keresztényi türelem olly különös munkálkodásokat vízen végben, mindennémü Valláson lévő emberek sziveiben, hogy az igaz Hazafiú leg-nagyobb örömmel emlékezhet azokról: Én néked, kedves Kurirom! egyedül kimondhatatlan örömemtől öíztönöztetvén, aztat meg írni szükségesnek véltem, a' mi e' mai napon mi nállunk történt.

Bizonyos Jovicza György Ur ide való Görög kereskedő 's tehetős lakos, mai napon 300 r. f. tett le kész pénzben a' Város Magisztrátusa előtt olly meg hagyással, hogy ezeket azon Magistratus bölts Itélete szerént az Ispotályban, melyben ekkoráig tsak a' Pápiák vétettek be! elől fordúlható nagyobb szükségekre tetzése szerint intézhesse: ez olly hires és Istenes tselekedet, hogy még Egerben talán soha sem történt.

A' végetta Magistratus is eztet nekie az eggy-ügyü szegényeknek nevében előre illendően meg-köszönnvén, el-végezte hogy említett Jovicza György Ur minden Taxa nélkül (mellynek fele ekkoráig a' Magistratualis személyek között szokott fel olztanni) a' polgárok számában bé-vétefsen, 's bé-irattafson, és errül nékie a' szokott petsétes Levél is ingyen ki adattafson.

Hidd el kedves Kurirom, hogy tsak hűsz esztendő előtt is senki sem gondolhatta volna, hogy Egerben valaha a' Valásnak minden külömbbsége nélkül, ennyire mennyen az eggyesülés. Ély egészségben.

Külső Országi Tudósítások.

Roma. Dec. 9-dikén írják innen, hogy ő Szenttsége a' Pápa, több terhes környül-állásai között, ekkor tályban ujjabban igen félelmes egészségtelen állapotban lévén, két rend-béli ér-vágások után-is, egy néhányszor meg-ujult ájulások által terhelte-tett, és végre a' harmadikszi ér-vágás tsendefitette terhes nyavallyát annyira, hogy 8-dikban dél előtt beteg ágyát addig el-hagyhatná, a' meddig az Istennek egy *Serafina de Tamás* nevű hűséges szolgáját a' meg-boldogultak közzé számláltatottnak lenni ki-hirdethetné. — Abbás *Maury*-is itt vagy on Romában: szorgalmatosan látogattya az itt lévő Frantzia Királyi Hertz. Aszfzonyokat. Ő oltalmazta vólt mások felett a' Frantzia első Nemzeti-gyűlésben a' Pápának és a' Papságnak ügyét — noha még eddig kivánt ki menetel nélkül — és ezen érdemei nem engedik semmit-is kételkednünk, hogy a' Pápa által már eddig-is — in *Pettó* — Kárdinalisi főre-való ne határozottatott vólna el az ő számára. — Nagy reménysége vagy on, hogy a' maga Strazburgi el-hagyott juhái közzé bizonyos idő mulva nem kisebb triumfussal fog a' Frantzia Nemességétől bé-kisértetni, mint a' *Lüttikhi* Püspök az Auszriai Sergek által, a' minap, Lüttikhbe.

A' Frantzia meg nem esküdött Popokról ezen örvendetes hirrel kedveskedhetünk, hogy Dec. 11-ken még meg nem erősítette vólt a' Király az ellenek hozott Dekretomot: nem tsak — hanem a' *Párisi Direktoriumnak* némely tagjai egy jelentő levelet is közlötték tanáts képpen a' Királyal, mellyben, hogy ezen Papok ellen iratott Dekretomot meg ne erősítse, némelly okokra nézve erősen jóvafolyák.